

สรุปประเด็นให้สัมภาษณ์ของ
นายอัชพร จารุจินดา กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ในรายการ “จุดเปลี่ยนประเทศไทย” ตอน “การปฏิรูปพรรคการเมืองตามร่างรัฐธรรมนูญ”
ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง NBT)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

การปฏิรูปพรรคการเมืองตามร่างรัฐธรรมนูญ

เรื่องพรรคการเมืองได้บัญญัติเป็นหลักการไว้ในร่างรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ โดยกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการรวมตัวกันจัดตั้งพรรคการเมืองได้ โดยมีเงื่อนไขว่าในการจัดตั้งพรรคการเมืองต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกฎหมายในที่นี้คือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง โดยต้องมีกลไกสำคัญตามที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญอย่างน้อย ๔ ประการ คือ

๑. การบริหารพรรคการเมืองจะต้องเปิดเผยตรวจสอบได้
๒. ต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกของพรรคการเมืองมีส่วนร่วมในการบริหาร การกำหนดนโยบายในการคัดเลือกบุคคลที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง
๓. ต้องมีกลไกให้พรรคการเมือง สามารถบริหารงานได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
๔. ต้องมีมาตรการกำกับดูแลสมาชิกพรรค เช่น ถ้าสมาชิกไปกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งพรรคการเมืองที่สมาชิกรับเลือกตั้งจะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

เรื่องของนายทุนพรรคการเมืองนั้น ร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการป้องกันปราบปรามไว้แต่จะปรากฏอยู่ในส่วนของกลไกในการบริหารงานของพรรคการเมืองที่ต้องมีอิสระ ไม่ถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยจะกำหนดให้คณะกรรมการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมืองเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ

นอกจากนี้ร่างรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีบทบัญญัติให้มีการยุบพรรคการเมืองเหมือนเช่นรัฐธรรมนูญฉบับก่อน แต่จะเป็นการลงโทษเป็นรายบุคคลโดยการเพิกถอนสิทธิทางการเมืองของบุคคลผู้กระทำความผิดแทน และยังมีข้อกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมทางการเมืองถ้ามีการฝ่าฝืนจะถูกตัดสิทธิทางการเมืองตลอดชีวิต ในส่วนของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสภา ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดบทบาทของผู้นำฝ่ายค้านว่าในกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองผู้นำฝ่ายค้านสามารถเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

โดย ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการ
ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ